

Smlouva o běžném účtu a náhrada škody

Umožnila-li banka realizovat výběry z bankomatu nad rámec zůstatku peněžních prostředků na účtu, a to navzdory povaze účtu, který byl sjednán jako kreditní, zcela zjevně porušila povinnosti stanovené právními předpisy vydanými za účelem předcházení vzniku škody nebo omezení jejího rozsahu (§ 382 obch. zák. ve spojení s § 415 obč. zák.).

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 4227/2009, ze 31.7.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně Komerční banky, a. s., se sídlem v P., proti žalovanému R. B., zastoupenému Mgr. J.H., advokátem, se sídlem v L., o zaplacení částky 379.638,39 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Mostě pod sp. zn. 8 C 90/2004, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. dubna 2009, č. j. 17 Co 422/2008-120, tak, že rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. dubna 2009, č. j. 17 Co 422/2008-120, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Okresní soud v Mostě rozsudkem ze dne 26. června 2008, č. j. 8 C 90/2004-74, zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala po žalovaném zaplacení částky 379.638,39 Kč s 10% úrokem z částky 845.893,84 Kč od 9. února 2001 do 1. listopadu 2001 a s úrokem z prodlení ve výši 10% z částky 379.638,39 Kč od 2. listopadu 2001 do zaplacení a rozhodl o nákladech řízení.

Soud prvního stupně vyšel z toho, že:

- 1) Dne 22. listopadu 1999 uzavřeli žalobkyně (dále jen „banka“) a žalovaný smlouvu o zřízení a vedení B-konta (dále jen „smlouva o běžném účtu“) podle ustanovení § 708 a násl. zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), jejíž součástí byly závazné podmínky pro zřízení a vedení B-konta (dále jen „podmínky“) a tabulka parametrů (dále jen „tabulka“) a na jejímž základě banka žalovanému zřídila (kreditní) účet č. 270119360257/0100 (dále jen „účet“).
- 2) Dne 22. listopadu 1999 uzavřeli banka a žalovaný smlouvu o vydání a používání karty American Express (dále jen „smlouva o platební kartě“), jejíž nedílnou součástí byly podmínky pro vydávání a používání platebních karet American Express (dále jen „podmínky pro platební karty“) a podle které banka žalovanému vydala platební kartu č. 3755-000002-42236. Následným dodatkem ke smlouvě o platební kartě ze dne 10. října 2000 bylo změněno číslo platební karty. Týdenní limit byl sjednán v celkové výši 100.000,- Kč, přičemž pro hotovostní výběry z bankomatu činil 30.000,- Kč a pro transakce u obchodníků 70.000,- Kč.
- 3) Dle přílohy k oznámení o zůstatku ze dne 31. prosince 2000 na účtu byla k 17. listopadu 2002 částka 128.358,98 Kč, přičemž k 31. prosinci 2000 byla na účet připsána částka 135,59 Kč a odepsána částka 974.350,41 Kč. Zůstatek na účtu ke dni 31. prosince 2000 činil mínus 845.855,84 Kč.
- 4) Podle detailního výpisu transakcí bankovního terminálu Bank of America, stát Florida, Spojené státy americké, byly dne 5. prosince 2000 (úterý) v době od 0:23 hodin do 2:01 hodin za použití platební karty uskutečněny výběry z účtu, a to: 100 x 500 USD, 1 x 100 USD a 1 x 600 USD (vždy s poplatkem za výběr 1,5 USD). V důsledku „popsaných hotovostních operací bylo platební kartou z účtu odepsáno 50.853,- USD, tj. 2,007.676,- Kč (bez poplatků za mezinárodní bankovní transakce)“.

V této souvislosti soud prvního stupně poukázal na rozpor mezi údaji shora a údaji dle přílohy k oznámení o zůstatku, který ovšem neměl za podstatný pro výsledek řízení.

5) Dne 23. ledna 2001 banka zaslala žalovanému výzvu „k zaplacení debetní částky“, dne 6. února 2001 odstoupení od smlouvy o vedení běžného účtu a dne 12. října 2001 oznámení o zrušení účtu ke dni 1. října 2001; žalovaný si tyto zásilky nepřevzal.

6) Dne 2. listopadu 2001 společnost American Express „na základě rozhodnutí arbitrážního soudu“ (dle tvrzení banky) uhradila bance částku 466.255,45 Kč.

7) Podle tvrzení žalovaného v roce 2000 „u něj došlo ke ztrátě osobních dokladů včetně platební karty s PINem. Ztrátu zaznamenal v pátek, ale bance věc neoznámil, protože v pondělí již měl vše ve schránce zpět“. Následně zjistil, že platební karta byla za použití PIN zneužita.

Odkazuje na ustanovení § 261 odst. 3 písm. d), § 397, § 402, § 376, § 382 a § 708 a násl. obch. zák. a na ustanovení § 415 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“) a vycházejí z čl. 1.7., 1.8., 1.15., 2.1. a 6.1. podmínek pro platební karty, shledal soud prvního stupně žalobou uplatněný nárok nedůvodným.

Přitom akcentoval, že mezi smluvními stranami byl sjednán týdenní limit pro platební kartu při použití v bankomatu ve výši 30.000,- Kč; tento limit byl v týdnu, ve kterém byly uskutečněny výběry [viz bod 4)], „nedotčen“. Jelikož před hotovostními výběry „žalovaný disponoval částkou 122.073,68 Kč, měl na účtu dostatek finančních prostředků k uhrazení týdenního limitu 30.000,- Kč a tato částka byla bance rovněž uhrazena.

Jakkoli žalovaný porušil povinnosti určené podmínkami pro platební karty (u platební karty měl PIN kód, za jehož použití byla karta zneužita) a způsobil tak bance škodu, za výběry „nad stanovený týdenní limit“ žalovaný neodpovídá a tyto jdou plně k tíži banky, když „ze sjednaného limitu pro platební kartu vyplynula pro banku povinnost technicky zajistit, aby nebylo možné týdenní limit překonat. Limit na platební kartě má v tomto smyslu především funkci bezpečnostní a má svůj význam právě v situacích, kdy dojde ke ztrátě, popř. odcizení karty a hrozí její zneužití. Pokud by tomu tak nebylo, existence jakéhokoliv limitu by zcela ztratila svůj význam. Klient banky má legitimní právo očekávat, že sjednaný limit na platební kartě zamezí výběrům přes tento limit. Pokud se tak v daném případě nestalo, tato technická nedostatečnost způsobuje to, že banka nepostupovala v souladu se sjednanými podmínkami a odpovídá za částku jdoucí přes sjednaných 30.000,- Kč.“

Jestliže se banka „jako poškozená strana podílela na vzniku škody porušením svých smluvních povinností tím, že nezajistila dodržení hotovostního limitu na platební kartě, pak nese odpovědnost za výběry z bankomatu provedené nad tento limit“ a v rozsahu těchto výběrů nemá nárok na náhradu škody. Navíc – pokračoval soud prvního stupně – banka „svým opomenutím porušila obecnou povinnost k předcházení škodám zakotvenou v ustanovení § 415 obč. zák.“, když právě sjednaný limit na platební kartě měl zajistit, aby nedošlo „ke vzniku škod na účtech klientů v případě ztráty nebo odcizení platební karty“. Výhradu banky, podle níž funkce limitu platební karty spočívá především v ochraně banky, aby klient nevybíral prostředky, nekryté zůstatkem, nepřisvědčil „z důvodu její zjevné jednostrannosti“. Z takového „výkladu by totiž vyplynulo, že banka nemusí technicky zajišťovat dodržování limitu, a přesto je za jeho překročení odpovědný klient banky. Mohla by tak nastat poněkud absurdní situace, kdy tisíce či desetitisíce klientů bank (např. nevědomě) překročí sjednaný limit a stanou před soudem na straně žalovaných. I banka si musí být vědoma své povinnosti provést taková technická opatření, aby k prolomení limitů na platební kartě nemohlo dojít“.

Krajský soud v Ústí nad Labem k odvolání žalobkyně rozsudkem ze dne 14. dubna 2009, č. j. 17 Co 422/2008-120, rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobě zcela vyhověl.

Odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně zdůraznil, že ani smlouva o platební kartě, ani

podmínky pro platební karty nestanovily, že „by banka měla technicky zajišťovat nemožnost výběrů nad sjednaný týdenní limit“ a naopak dovedl, že z podmínek pro platební karty „je patrné, že není povinností banky zkoumat oprávněnost transakcí provedených kartou a tyto přímo počítají se situací, že mohou být provedeny transakce bez krytí zůstatku na účtu“ (srov. jejich čl. 2.2. a 2.3.). Jelikož není pochyb o tom, že „debet na účtu žalovaného vznikl právě výběry hotovosti z bankomatu při použití PIN, je jednoznačně dána odpovědnost žalovaného za všechny takto provedené výběry v plné výši (čl. 6.4. podmínek pro platební karty)“.

V situaci, kdy právě za použití PIN byly z bankomatu „v Key West Flagler na Floridě“ provedeny „v průběhu přibližně dvou hodin po půlnoci tamního času“ dne 5. prosince 2000 výběry kartou (47 x částky 501,50 USD, 1 x částky 101,50 USD a 1 x částky 601,50 USD), které byly zaúčtovány na účet až následného dne dle platného kursovního lístku v kursu 39,4779 Kč za 1 USD, vznikl na účtu nepovolený debet 845.893,84 Kč, z něhož bylo dle tvrzení banky společností American Express uhrazeno 466.255,45 Kč, a to ke dni 2. listopadu 2001.

Povinnost k úhradě nepovoleného debetu žalovaný přes výzvu nesplnil, bance tak vzniklo právo požadovat po žalovaném i úroky z prodlení, a to za období a ve výši bankou požadovaném.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání, odkazuje co do jeho přípustnosti na ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) a co do důvodů na ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) a odst. 3 o. s. ř., tj. namítaje, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci a vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování.

Dovolatel připouští, že nese odpovědnost za neoprávněné použití platební karty a následné neoprávněné finanční transakce, ovšem pouze do týdenního limitu finančních transakcí, jak – podle jeho názoru – správně uzavřel soud prvního stupně. Nebyl-li oprávněn provádět transakce nad rámec stanoveného týdenního limitu, byla banka povinna zajistit, aby „operace nad rámec sjednaného týdenního limitu finančních operací, respektive nad rámec zůstatku na účtu, provedeny být nemohly“.

„Význam sjednaného týdenního limitu finančních operací bez sjednaného povoleného přečerpání je takový, že klient nesmí a nemůže čerpat finanční prostředky nad rámec povoleného týdenního limitu, nejvýše však do výše zůstatku na účtu“. Potud poukazuje i na argumentaci banky, podle níž „není v technických možnostech banky operace prováděné na jiném kontinentu zjistit a zúčtovat tak, aby se podařilo účet po vyčerpání sjednaného týdenního limitu blokovat“. Jelikož se v obchodních vztazích uplatní zásada o objektivní odpovědnosti, „lze dospět k závěru, že nejenže měla banka jako profesionál neoprávněným transakcím nad rámec sjednaného limitu zabránit, ale že nese bez ohledu na zavinění též odpovědnost za operace prováděné nad rámec sjednaného limitu. Schopnost či neschopnost zabezpečit plnění povinností není v tomto smyslu rozhodující“.

Dovolatel uzavírá, že na vzniku škody nesou podíl obě smluvní strany, a to „žalovaný do výše zůstatku na jeho účtu a banka v části nad rámec zůstatku na bankovním účtu žalovaného a týdenního limitu pro finanční operace“. Opačný závěr by zcela popřel význam sjednávání limitů finančních operací a „byl by učiněn výkladem rozporným se zásadou poctivého obchodního styku, jelikož by veškeré jeho pozitivní dopady byly stanoveny ve prospěch banky a naopak veškeré nepříznivé dopady by směřovaly ve prospěch klienta banky“.

Proto dovolatel požaduje, aby Nejvyšší soud rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Banka považuje rozhodnutí odvolacího soudu za věcně správné, opakujíc, že k provedení

neoprávněných výběrů z karty došlo v důsledku hrubého porušení povinností žalovaným, který ztratil kreditní kartu, u níž nechal přiložený PIN kód.

Dovolání žalovaného proti měnicímu výroku rozsudku odvolacího soudu ve věci samé je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. i důvodné.

Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají; Nejvyšší soud se proto - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tj. správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 708 obch. zák. smlouvou o běžném účtu se zavazuje banka zřídit od určité doby na určitou měnu běžný účet pro jeho majitele (odstavec 1). K uzavření smlouvy se vyžaduje písemná forma (odstavec 2).

Podle ustanovení § 709 odst. 1 obch. zák. banka je povinna přijímat na běžný účet v měně, na kterou zní, peněžité vklady nebo platby uskutečněné ve prospěch majitele účtu a z peněžních prostředků na běžném účtu podle písemného příkazu majitele účtu nebo při splnění podmínek stanovených ve smlouvě vyplatit mu požadovanou částku nebo uskutečnit jeho jménem platby jím určeným osobám. Nevyplyvá-li z příkazu doba, kdy má být platba provedena, je banka povinna platbu provést v den, který následuje po doručení příkazu.

Podle ustanovení § 710 obch. zák. je-li ve smlouvě stanoveno, že banka provede do určité částky příkazy k platbám, i když nemá k tomu potřebné peněžní prostředky na účtu, řídí se práva a povinnosti stran při uskutečnění těchto plateb smlouvou o úvěru (§ 497 a násl.).

Podle ustanovení § 713 obch. zák. banka je povinna připsat ve prospěch běžného účtu jeho majitele peněžní prostředky ke dni, kdy banka získala právo s nimi nakládat, a od tohoto dne náleží majiteli účtu úroky z těchto prostředků (odstavec 1). Peněžní prostředky použité majitelem účtu podle § 709 účtuje banka k tíži účtu dnem, kdy tyto peněžní prostředky vyplatila nebo platby uskutečnila, a za tento den nenáleží majiteli účtu úroky z čerpaných peněžních prostředků (odstavec 2).

Podle ustanovení § 373 obch. zák. kdo poruší svou povinnost ze závazkového vztahu, je povinen nahradit škodu tím způsobenou druhé straně, ledaže prokáže, že porušení povinností bylo způsobeno okolnostmi vylučujícími odpovědnost.

Podle ustanovení § 376 obch. zák. poškozená strana nemá nárok na náhradu škody, pokud nesplnění povinností povinné strany bylo způsobeno jednáním poškozené strany nebo nedostatkem součinnosti, ke které byla poškozená strana povinna.

Podle ustanovení § 382 obch. zák. poškozená strana nemá nárok na náhradu té části škody, jež byla způsobena nesplněním její povinnosti stanovené právními předpisy vydanými za účelem předcházení vzniku škody nebo omezení jejího rozsahu.

Podle ustanovení § 415 obč. zák. každý je povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí.

Rozhodná ustanovení podmínek zní:

Část V.

Platební styk

2. Výběry z B-konta lze uskutečnit:

Platební kartou

Banka může na žádost majitele účtu vydat majiteli B-konta a dalším osobám platební kartu. Informace o podmínkách pro vydání platebních karet k účtu B-konto poskytne kterákoli pobočka.

Část VIII.

Kreditně-debetní účet

1. Pobočka může majiteli účtu povolit zřízení kreditně-debetního účtu nebo povolit změnu stávajícího kreditního B-konta na kreditně-debetní B-konto. Pro tento účel uzavírá banka s majitelem účtu Dodatek ke Smlouvě o zřízení a vedení B-konta.

2. Pobočka může majiteli účtu povolit čerpání prostředků z debetu až po uplynutí 12ti měsíců souvislého trvání B-konta u KB. O možnosti povolení debetu informuje pobočka majitele účtu dopisem.

3. Čerpání prostředků z debetu je povoleno na dobu 180 kalendářních dnů a to hotovostně nebo bezhotovostně v souladu s Podmínkami Komerční banky, a. s., pro zřízení a vedení B-konta (hotovostní výběry, výběry z bankomatů, úhrady, apod.). Po uplynutí této doby musí účet vykazovat nulový nebo kreditní zůstatek. V případě, že majitel účtu během doby čerpání povoleného nezajištěného debetu, tj. během 180 kalendářních dnů, vyrovná debetní zůstatek a stav účtu je nulový či kreditní, majitel účtu může opětovně čerpat povolený nezajištěný debet po dobu 180 kalendářních dnů. Každou došlou úhradou se debet splácí a znovu se tak obnovuje možnost čerpat debet do výše povolené rámcem.

Část IX.

Nepovolený debet na B-kontu

1. S prostředky na B-kontu je možno disponovat pouze do výše kreditního zůstatku u kreditního B-konta nebo do výše povoleného nezajištěného debetu u kreditně-debetního B-konta. Nepovolené debety na B-kontu klienta jsou pohledávkou banky za klientem.

2. Pokud klient nebude mít na účtě dostatek prostředků k provedení trvalého příkazu, povoleného inkasa nebo k platbě SIPO, je banka oprávněna zrušit tyto dispozice a současně odstoupit od Smlouvy. Následně zahájí banka soudní vymáhání předmětné debetní částky.

3. Vznikne-li na B-kontu nepovolený debet a není vyrovnán ve lhůtě stanovené bankou, je banka oprávněna vyrovnat tento debet z prostředků na kterémkoli dalším klientově účtě (běžném i vkladovém) nebo vkladu vedeném v KB, a to před ostatními platbami klienta jiným subjektům odlišným od banky. K této úhradě je banka oprávněna i před termínem splatnosti kteréhokoli vkladového účtu nebo vkladu s tím, že sankci za předčasný výběr (ať je ve Smlouvě vkladovém účtu nebo vkladu nazvána jakkoli), která je stanovena dle podmínek pro vedení vkladových účtů nebo vkladů nese klient.

Rozhodná ustanovení podmínek pro platební karty zní:

1.7 Majitel účtu dohodne s pobočkou KB výši limitu finančních transakcí ke každé vydané kartě. Výši limitu schvaluje pobočka KB. U „Žádostí“ zasílaných poštou mohou být nastaveny pouze standardní limity.

1.8 Po schválení „Žádosti“ centrála KB zašle držiteli karty doporučeným dopisem do vlastních rukou na soukromou adresu, kterou držitel karty uvede v „Žádosti“ osobní identifikační kód (dále jen „PIN“). Způsob vytvoření a zaslání PIN zaručuje, že tento kód je znám pouze držiteli karty. Není dovoleno PIN poznamenávat na kartu, uchovávat jej společně s kartou na jednom místě nebo sdělovat jej jiným osobám, a to ani rodinným příslušníkům. Za případnou škodu vzniklou v důsledku prozrazení PIN držitelem karty třetím osobám KB neodpovídá.

1.15 Držitel karty je povinen ukládat kartu na bezpečném místě, odděleně od svých osobních dokladů, zabránit jejímu zneužití neoprávněnými osobami a chránit kartu před mechanickým poškozením a magnetickým polem (reproduktory, transformátory, magnetické zámky, mobilní telefony).

2.1 Kartou je držitel oprávněn provádět transakce pouze v rámci dohodnutého finančního limitu, jehož výše je uvedena ve „Smlouvě“, maximálně však do výše zůstatku na účtu. V případě, že majitel účtu má s pobočkou KB dohodnuté povolené přečerpání (debet) – může finanční prostředky čerpat až do výše povoleného debetu.

2.2 KB oprávněnost transakcí provedených kartou nezkontroluje.

2.3 Jestliže jsou transakce provedeny bez krytí zůstatkem na účtu, KB požaduje od majitele účtu úhradu veškerých transakcí včetně úroků za debetní zůstatek i v případě, že byla karta ze strany KB uvedena na Stoplist.

6.1 V případě, že dojde ke ztrátě nebo krádeži karty nebo hrozí-li z jakéhokoliv důvodu její zneužití, je držitel karty povinen ve vlastním zájmu o tom neprodleně informovat telefonicky (faxem) centrálu KB „Customer Service“ (viz kontaktní čísla uvedená na klientské kartičce) nebo osobně pobočku KB, která vede jeho účet. Není-li to možné, podává hlášení i na jiné pobočce KB, pobočce cestovní kanceláře American Express. Hlášení podává držitel karty telefonicky (faxem) nebo vyplněním formuláře „Příkaz k uvedení karty na Stoplist“, který je k dispozici v pobočkách KB. Nemůže-li hlášení podat držitel (např. z důvodu hospitalizace v nemocnici ap.), může hlášení podat i jiná osoba (např. manželka, spolupracovník ap.). Uvedení karty na Stoplist banka provádí zdarma. Nedojde-li při podání žádosti o uvedení karty na Stoplist zároveň k odmítnutí vydání nové platební karty, bude držiteli automaticky vydána karta s platností původní karty včetně identifikačních karet k doplňkové službě a doručena na pobočku, kde byla sepsána „Smlouva o vydání platební karty“. Nový PIN bude odeslán poštou na adresu uvedenou ve „Smlouvě“ pro zaslání PIN. V nouzovém případě po dohodě s držitelem centrála KB zabezpečí dodání karty a PIN do místa v ČR, kde se držitel bude zdržovat. Karta je vydána zdarma a na vrub účtu majitele budou zúčtovány případné náklady za dodání karty a PIN do místa určení.

6.4 Po doručení/telefonickém oznámení „Příkazu k uvedení karty na Stoplist“ centrále KB, odboru platebních karet nese majitel účtu/držitel karty riziko škody způsobené zneužitím platební karty neoprávněnou osobou do celkové částky maximálně 2000,- Kč (včetně) po dobu 8 dnů, která počíná běžet dnem doručení/telefonického oznámení „Příkazu k uvedení karty na Stoplist“ centrále KB, odbor platebních karet. Částka případné škody do 2000,- Kč (včetně) bude zúčtována k tíži majitele účtu.

KB je oprávněna uplatnit veškeré nároky vyplývající ze zneužití platební karty vůči třetím osobám a přednostně uspokojit svůj nárok z poskytnutého plnění.

Pokud byl při zneužití karty použit osobní identifikační kód PIN, zodpovídá majitel účtu za všechny provedené transakce v plné výši po celou dobu, kdy byla karta zneužívána (viz bod 1.8).

Obecně platí, že peněžní prostředky uložené na běžném účtu vedeném bankou na základě smlouvy o běžném účtu nejsou ve vlastnictví majitele účtu ani jiné osoby, jejíž peněžní prostředky případně byly

vloženy či poukázány na účet, nýbrž v majetku banky a oprávnění (nároky) majitele účtu, spočívající – obecně vzato – v tom, aby podle jeho příkazu nebo příkazu jiných k tomu oprávněných osob byly z peněžních prostředků na účtu uskutečněny výplaty nebo platby, představuje pouze „pohledávku“ z účtu peněžního ústavu (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. dubna 2000, sp. zn. 21 Cdo 1774/99 a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. listopadu 2002, sp. zn. 35 Odo 801/2002, uveřejněné pod čísly 4/2001 a 50/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Byť je v intencích shora uvedeného nutno finanční transakce zatěžující účet považovat primárně za újmu na majetku banky, zpravidla představují (i) majetkovou újmu na straně majitele účtu, spočívající ve snížení jeho pohledávky za bankou ze smlouvy o běžném účtu (viz důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 2010, sp. zn. 29 Cdo 1622/2009, uveřejněného v časopise Soudní judikatura č. 8, ročník 2011, pod číslem 116).

V poměrech dané věci pak Nejvyšší soud zdůrazňuje, že pro další úvahy považuje za rozhodující, že smlouvou o běžném účtu banka zřídila žalovanému kreditní účet, tj. účet, který ve smyslu podmínek nedovoloval žalovanému, aby vlastními úkony (příkazy k úhradě, platbami u obchodníků, výběry z bankomatů apod.) „čerpal“ peněžní prostředky nad rámec kreditního zůstatku peněžních prostředků na tomto účtu. Přitom ze shodného projevu vůle žalovaného a banky o zřízení (jen) kreditního účtu bez jakýchkoli pochybností plyne vůle smluvních stran ke sjednání finančního produktu (zřízení účtu), který ani žalobci, ani bance neumožňoval (při absenci ujednání dle § 710 obch. zák.) realizaci aktivních finančních operací nad rámec kreditního zůstatku na účtu. Zmíněné pravidlo přitom nelze vykládat jednostranně ve prospěch banky či žalovaného, když není pochyb o tom, že jeho porušením mohlo být nepřípustně zasaženo do práv obou smluvních stran. „Plnila-li“ by banka na základě pokynů žalovaného v rozsahu, který nebyl „kryt“ kreditním zůstatkem na účtu, vznikla by jí pohledávka za žalovaným, již by případně musela (s nejistým výsledkem) vymáhat, žalovanému by naopak v takovém případě vznikla nejen povinnost „záporný zůstatek“ na účtu bance zaplatit, nýbrž i povinnost zaplatit sankce představované „debetní úrokovou sazbou“.

Jakkoli není pochyb o tom, že žalovaný porušil ustanovení podmínek pro platební karty formulované v bodech 1.8, 1.15 a 6.1 (PIN uchovával společně s platební kartou na jednom místě, platební kartu neuložil odděleně od svých dokladů a neinformoval banku o ztrátě nebo odcizení platební karty), v důsledku čehož odpovídá ve smyslu bodu 6.4 podmínek pro platební karty za všechny provedené transakce v plné výši po celou dobu, kdy byla platební karta zneužívána, nelze při posouzení případné „spoluodpovědnosti“ banky za realizaci transakcí provedených prostřednictvím platební karty za zneužití PIN třetí osobou přehlédnout (ne)dodržení povinností banky plynoucích právě z kreditní povahy účtu.

Jinými slovy, umožnila-li banka realizovat výběry z bankomatu nad rámec zůstatku peněžních prostředků na účtu, a to navzdory povaze účtu, který byl sjednán jako kreditní, zcela zjevně porušila povinnosti stanovené právními předpisy vydanými za účelem předcházení vzniku škody nebo omezení jejího rozsahu (§ 382 obch. zák. ve spojení s § 415 obč. zák.).

Dospěl-li odvolací soud s odkazem na body 2.2, 2.3 a 6.4 podmínek pro platební karty k závěru opačnému, aniž zmíněná ustanovení podmínek pro platební karty vyložil ve vazbě na (kreditní) povahu účtu a zásadu formulovanou v ustanovení § 382 obch. zák., je jeho právní posouzení věci neúplné a tudíž i nesprávné. Nejvyšší soud proto rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 část věty za středníkem a odst. 3 věta první o. s. ř.).

(zdroj: www.nsoud.cz)

Další články:

- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)